യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണപ്രകരണം ഉത്തരാർധം)/സർഗം 95

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
തതശ്ചിദാകാശവപുർഭൂതപഞ്ചകവർജിതഃ .
വിഹരന്നഹമാകാശേ പിശാച ഇവ സംസ്ഥിതഃ .. 1
ന മാം പശ്യന്തി ചന്ദ്രാർകശക്രാ ഹരിഹരാദയഃ .
ന ദേവസിദ്ധഗന്ധർവകിംനരാ നാപ്സരോഗണാഃ .. 2
നാക്രാമന്തി മയാക്രാന്താ ന ച ശൃണ്വന്തി മദ്വചഃ .
ഇത്യഹം മോഹമാപന്നോ വിക്രീത ഇവ സജ്ജനഃ .. 3
അഥ ചിന്തിതവാനസ്മി സത്യകാമാ ഇമേ വയമ് .
പശ്യന്തു മാം സുരഗണാസ്തേന തസ്മിൻസുരാലയേ .. 4
ദ്രഷ്ടും പ്രവൃത്താ മാമഗ്രേ വാസ്തവ്യാഃ സർവ ഏവ തേ .
ഝടിത്യേവ പുരം പ്രാപ്തമിന്ദ്രജാലദ്രുമം യഥാ .. 5
അഥ ഗീർവാണഗേഹേഷു സംപന്നോ വ്യവഹാര്യഹമ് .
യഥാസ്ഥിതസമാചാരഃ സ്ഥിതോ നിഃശങ്കചേഷ്ടിതഃ .. 6
യൈരവിജ്ഞാതവൃത്താന്തൈർദൃഷ്ടോഽഹമജിരോത്ഥിതഃ .
വസിഷ്ഠഃ പാർഥിവ ഇതി ലോകേഷു പ്രഥിതോഽസ്മി തൈഃ .. 7
വ്യോമന്യാദിത്യരശ്മിഭ്യോ ദൃഷ്ടോഽഹം യൈർനഭോഗതൈഃ .
വസിഷ്ഠസ്തൈജസ ഇതി ലോകേഷു പ്രഥിതോഽസ്മി തൈഃ .. 8
വാതാത്സമുദിതോ ദൃഷ്ടോ യൈരഹം ഗഗനാസ്പദൈഃ .
സിദ്ധൈർവാതവസിഷ്ഠാഖ്യസ്തൈരഹം സമുദാഹൃതഃ .. 9
യൈരഹം സലിലാദ്ദൃഷ്ടഃ പ്രോത്ഥിതസ്തൈർമുനീശ്വരൈഃ .
ഉക്തോ വാരിവസിഷ്ഠോഽഹമിതി മേ ജന്മസംതതിഃ .. 10
തതഃപ്രഭൃതി ലോകേഽഹം പാർഥിവഃ പ്രഥിതഃ ക്വചിത് .
അമ്മയഃ ക്വചിദന്യേഷാം തൈജസോ മാരുതഃ ക്വചിത് .. 11
അഥ കാലേന മേ തത്ര തസ്മിന്നേവാതിവാഹികേ .
ആധിഭൗതികതാ ദേഹേ രൂഢാ രൂഢാന്തരേരിതാ .. 12
യദേതദാതിവാഹിത്വമാധിഭൗതികതാ ച ഖമ് .
ദ്വയമപ്യേകദേഹാത്മ തതഃ കചതി മേ ചിതിഃ .. 13
ഏവമാത്മ ക്വചിദ്ദ്യോമ കചനാത്മാപ്യഹം നഭഃ .
പരമേവ നിരാകാരം യുഷ്മാസ്വാകാരവാനപി .. 14
ജീവന്മുക്തോ വ്യവഹരംസ്തഥാസ്തേ ബ്രഹ്മഖാത്മകഃ .
തഥൈവാദേഹമുക്തോഽപി തിഷ്ഠതി ബ്രഹ്മമാത്രകഃ .. 15
മമ ന ബ്രഹ്മതാപേതാ താദൃഗ്വ്യവഹൃതേരപി .
അസംഭവാദന്യദൃശോ യുഷ്മദാദിഷ്വഹം ത്വഹമ് .. 16
യഥാഽജ്ഞസ്യ സ്വപ്നനരേ നിർജന്മനി നിരാകൃതൗ .
ആധിഭൗതികതാബുദ്ധിസ്തഥാ മേ ജഗതോപി ച .. 17
ഏവമേവാവഭാസന്തേ സർവ ഏവ സ്വയംഭുവഃ .

സർഗാശ്ച ന തു ജായന്തേ പ്രയാതാ ഇവ ചോദിതാഃ .. 18
ഏഷ സോഹമിഹാകാശവസിഷ്ഠഃ പുഷ്ടതാമിവ .
ഗതോഽദ്യ സ്വാത്മനാഭ്യാസാദ്ഭവതാം വാ ഭവത്സ്ഥിതിഃ.. 19
ആകാശാത്മാന ഏവൈതേ സർവ ഏവ സ്വയംഭുവഃ .
യഥാ ത്വേതന്മനോമാത്രമിമേ സർഗാസ്തഥൈവ ഹി .. 20
അഹമാദിരയം സർഗസ്ത്വപരിജ്ഞാനദോഷതഃ .
വേതാല ഇവ ബാലാനാം ഗതോ വോ വജ്രസാരതാമ് .. 21
പരിജ്ഞാതസ്തു കാലേന സ്വല്പേനൈവോപശാമ്യതി .
വാസനാതാനവാത്സ്നേഹോ ബന്ധൗ ദൂരഗതേ യഥാ .. 22
ഘനത്വമഹമാസാദ്യ തഥാ സർഗസ്യ ശാമ്യതി .
പരിജ്ഞാതാ യഥാ സ്വപ്നനിധേരാദേയഭാവനാ .. 23
ശാമ്യന്തി സംപരിജ്ഞാതാഃ സകലാ ദൃശ്യദൃഷ്ടയഃ .
യഥാ മരുനദീവേഗവാരിഗ്രഹണബുദ്ധയഃ .. 24
മഹാരാമായണപ്രായശാസ്ത്രപ്രേക്ഷണമാത്രതഃ .
ഏതദാസാദ്യതേ നിത്യം കിമേതാവതി ദുഷ്കരമ് .. 25
സംസാരവാസനാഭാവരൂപേ സക്താ നു യസ്യ ധീഃ .
മന്ദോ മോക്ഷേ നിരാകാങ്ക്ഷീ സ ശ്വാ കീടോഽഥവാ ജനഃ .. 26
ഭോഗാഭോഗഃ കിലായം യഃ സ ജീവന്മുക്തബുദ്ധിനാ .
കീദൃശോ ഭുജ്യമാനഃ സ്യാത്കീദൃക്സ്യാന്മൗർഖ്യസേവിനാ .. 27
മഹാരാമായണപ്രായശാസ്ത്രപ്രേക്ഷണമാത്രതഃ .
അന്തഃശീതലതോദേതി പരാർഥേഷു ഹിമോപമാ .. 28
മോക്ഷഃ ശീതലചിത്തത്വം ബന്ധഃ സംതപ്തചിത്തതാ .
ഏതസ്മിന്നപി നാർഥിത്വമഹോ ലോകസ്യ മൂഢതാ .. 29
അയം പ്രകൃത്യാ വിഷയൈർവശീകൃതഃ
പരസ്പരം സ്ത്രീധനലോലുപോ ജനഃ .
യഥാർഥസംദർശനതഃ സുഖീ ഭവേ-
ന്മുമുക്ഷുശാസ്ത്രാർഥവിചാരണാദിതഃ .. 30
ശ്രീവാല്മീകിരുവാച .
ഇത്യുക്തവത്യഥ മുനൗ ദിവസോ ജഗാമ
സായംതനായ വിധയേഽസ്തമിനോ ജഗാമ .
സ്നാതും സഭാ കൃതനമസ്കരണാ ജഗാമ
ശ്യാമാക്ഷയേ രവികരൈശ്ച സഹാജഗാമ .. 31

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാത്മീകീയേ മോക്ഷോ-പായേഷു
നിർവാണ+പ്രകരണേ ഉത്തരാർധേ പാഷാണോപാഖ്യാനേ വസിഷ്ഠ-ശരീര-
വർണനം നാമ പഞ്ച-നവതി-തമഃസ് സർഗഃ .. 95 ..
.(. ദിവസഃ 17).. പാഷാണോപാഖ്യാനം സമാപ്തമ് ..
ഓം
CHECKED BY GURU P.R.IYER
24.12.2023